

**Procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia
bezpieczeństwa dzieci
opracowane dla Szkoły Podstawowej w Czapiewicach**

Czapiewice, 2016r.

1. Procedura powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych:

- Wychowawca klasy powiadamia telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców lub prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych, korzystając z danych osobowych znajdujących się w dokumentacji szkoły.
- Wychowawca sporządza notatkę służbową z powiadomienia rodziców w zeszycie wychowawcy klasy w rubryce „Kontakty wychowawcy z rodzicami”.
- W przypadku nieobecności wychowawcy należy zachować obowiązującą w szkole drogę służbową (wychowawca, dyrekcja).

2. Procedura postępowania w przypadku, gdy rodzic nie zjawił się odebrać dziecka z wycieczki lub innej imprezy szkolnej

- Przed planowaną imprezą nauczyciel zbiera pisemne oświadczenia rodziców z ustaloną datą wycieczki lub innej imprezy, godziną i miejscem powrotu oraz ustalonym przez rodziców sposobem powrotu dziecka do domu:
 - samodzielny powrót dziecka do domu (na odpowiedzialność rodziców) – pisemna zgoda rodziców,
 - powrót w grupie kolegów,
 - powrót z dorosłą osobą mieszkającą w pobliżu i wskazaną przez rodziców,
 - odebranie ucznia przez rodziców.
- W przypadku niepojawienia się o określonej godzinie rodzica, który zobowiązał się do osobistego odbioru dziecka:
 - nauczyciel dzwoni do rodziców
 - nauczyciel dzwoni na Policję z prośbą o rozwiązanie zaistniałej sytuacji (przez cały ten czas nauczyciel czeka razem z uczniem w wyznaczonym miejscu aż do przybycia rodziców lub Policji).

3. Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia:

- W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia, wychowawca telefonicznie powiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia o nieobecności – ustalenie przyczyny nieobecności.
- W przypadku, gdy rodzic zapomniał o usprawiedliwieniu – wychowawca na wniosek rodzica usprawiedliwia nieobecność ucznia.
- W przypadku, gdy rodzic nie wiedział o nieobecności ucznia – wychowawca wpisuje w dzienniku szkolnym nieobecność nieusprawiedliwioną.

- W przypadku zdiagnozowania wagarów ucznia wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem, informuje o konsekwencjach, jeśli dany czyn będzie się powtarzał.
- Udzielenie upomnienia oraz sporządzenie odpowiedniego zapisu w dzienniku szkolnym.
- W przypadku braku informacji ze strony rodziców o nieobecności ucznia dłuższej niż tydzień wychowawca zobowiązany jest do kontaktu z rodzicami ucznia i ustalenia przyczyny nieobecności.
- W przypadku, gdy niemożliwe jest nawiązania telefonicznego kontaktu z rodzicami ucznia – po dwóch tygodniach nieobecności dyrektor szkoły wysyła pisemne zawiadomienia do rodziców/prawnych opiekunów o absencji ucznia i nierealizowaniu przez niego obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki.
- W przypadku niereagowania prawnych opiekunów/rodziców na przedłużające się wagary, wizyta wychowawcy w domu ucznia.
- W przypadku dalszego braku reakcji prawnych opiekunów/rodziców ucznia wszczęcie postępowania administracyjnego i administracyjna egzekucja realizacji obowiązku szkolnego przez organ prowadzący.
- Dalsze postępowanie leży w gestii organu prowadzącego.

4. Procedura postępowania. Sytuacja – wypadek w szkole lub na terenie szkoły:

- Udzielenie pierwszej pomocy w zależności od potrzeb (np. unieruchomienie kończyny, założenie opaski uciskowej, sztuczne oddychanie).
- Wezwanie lekarza lub karetki pogotowia (w zależności od potrzeby).
- Zawiadomienie rodziców o wypadku.
- Obserwacja poszkodowanego do momentu przyjazdu karetki pogotowia.
- Poinformowanie dyrektora szkoły o zaistniałym wypadku.
- Dalsze postępowanie prowadzi dyrektor szkoły zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

5. Procedura postępowania w przypadku kradzieży:

- Rozmowa wychowawcy z uczniem celem ustalenia przyczyn kradzieży.
- Poinformowanie dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
- Wezwanie do szkoły rodziców ucznia i przekazanie im informacji.
- Sporządzenie zapisu w zeszycie wychowawcy.
- Zobowiązanie ucznia do oddania skradzionej rzeczy ewentualnie pokrycie kosztów skradzionego przedmiotu.
- W przypadku odmowy współpracy przez ucznia i rodziców powiadomienie policji.
- Dalszy tok postępowania prowadzi policja.

6. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.

W każdym przypadku, gdy uczeń jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie szkoły natychmiast zgłasza zaistnienie danego faktu najbliższej znajdującej się osobie dorosłej:

- pracownik szkoły,
- nauczyciel
- wychowawca
- dyrektor szkoły

W sytuacjach objętych procedurami uczeń ma obowiązek podporządkować się do poleceń wszystkich pracowników szkoły.

❖ Procedura zachowania się w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzywanie):

○ Pracownik szkoły:

- Zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusję, całkowicie przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary.
- Rozdzielenie stron.
- Ustalenie granic: niedopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie, jako osoby interweniującej.
- Ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o rodzaju interwencji.
- Rozmowa z uczniem – zwrócenie uwagi na jego niewłaściwe zachowanie.
- Zgłoszenie zaistniałego zdarzenia wychowawcy klasy.

○ Wychowawca:

- Rozmowa z wychowawcą klasy.
- Gdy dane zdarzenie powtórzy się więcej niż 3 razy – upomnienie wychowawcy i odpowiedni zapis w zeszycie wychowawcy.
- Gdy uczeń nadal nie reaguje na upomnienie – poinformowanie rodziców o zaistniałym fakcie; upomnienie dyrektora szkoły i obniżenie oceny z zachowania.

❖ Procedura zachowania się w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała itp.):

○ Pracownik szkoły:

- Zdecydowanie, stanowczo słownie, nie wdając się w dyskusję, całkowicie przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary
- Rozdzielenie stron.
- Ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.

- Ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o rodzaju dalszej interwencji.
- Udzielenie pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpieczenie miejsca zdarzenia.
- Wezwanie pomocy medycznej w razie konieczności.
- Wezwanie wychowawcy (w przypadku jego nieobecności dyrektora szkoły lub jego zastępcy) rozpoczęcie procedury wobec sprawcy zdarzenia.

- Wychowawca:

- Powiadomienie dyrekcji o zaistniałym zdarzeniu.
- Powiadomienie rodziców sprawcy i ofiary zaistniałego zdarzenia.
- Rozmowa indywidualna ze sprawcą zdarzenia – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad, poinformowanie o dalszym toku postępowania.

- Dyrektor szkoły:

- Wezwanie rodziców – powiadomienie ich o zaistniałym fakcie.
- Ustalenie okoliczności zdarzenia – wysłuchanie stron.
- W przypadku poważnego wykroczenia – wezwanie policji i przeprowadzenie rozmowy z uczniem w obecności rodziców, wychowawcy i dyrektora szkoły.
- Upomnienie dyrektora szkoły – odpowiedni zapis w dokumentacji szkolnej.
- Obniżenie oceny z zachowania.

7. Procedury postępowania w sytuacjach stosowania przemocy ze strony uczniów.

W tym przypadku stosuje się procedury takie jak w przypadku zachowania agresywnego o dużej szkodliwości.

8. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych):

- Na wniosek ucznia lub pracownika szkoły lub rodzica, dyrekcja szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
- W przypadku potwierdzenia się zarzutów – podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec pracownika – powiadomienie odpowiednich organów zgodnie z Ustawą z dn. 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela.

9. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły

- Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są do:

- a) Nakłaniania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma obowiązek oddać niebezpieczny przedmiot do depozytu).
- b) Powiadomienie wychowawcy klasy.
- c) W przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego; - w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły i podjęcie działania zmierzającego do zapewnienia bezpieczeństwa innym uczniom- odizolowanie ucznia.
- d) Wezwanie rodziców do szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu.
- e) Wezwanie policji.
- f) Rewizja przeprowadzona przez policję w obecności rodziców ucznia.
- g) Powiadomienie kuratora sądowego, gdy uczeń jest pod jego opieką.
- h) Obniżenie oceny z zachowania.

10. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela):

- Nauczyciel
 - a) Słowne zwrócenie uwagi na niewłaściwe postępowanie ucznia.
 - b) Próba uspokojenia sytuacji w klasie.
 - c) W przypadku konfliktu między uczniami– rozdzielenie stron.
 - d) W przypadku braku reakcji ze strony uczniów - poinformowanie o dalszych konsekwencjach.
 - e) Powiadomienie wychowawcy klasy
- Wychowawca
 - a) Rozmowa wychowawcy klasy, zwrócenie uwagi na niewłaściwe zachowanie i dalsze konsekwencje
 - b) W przypadku powtórzenia się zachowania lub czynu o dużej szkodliwości – upomnienie, sporządzenie odpowiedniej adnotacji w zeszycie wychowawcy.
 - c) W każdym przypadku, powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów).
 - d) W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie dyrekcji szkoły.
 - e) Obniżenie oceny z zachowania.
 - f) Konsekwencje: zgodne ze statutem szkoły.

11. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły):

- Powiadomienie wychowawcy, dyrekcji, rodziców i ew. kuratora sądowego.

- Przeprowadzenie rozmowy przez dyrektora szkoły ze sprawcą.
- Powiadomienie policji i sądu rodzinnego.
- Obniżenie oceny z zachowania oraz odpowiedni wpis do zeszytu.
- Nagana dyrektora szkoły.

12. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności:

- Interwencja– powstrzymanie sprawców.
- W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
- Wezwanie rodziców.
- W przypadku dużej szkody obligatoryjne wezwanie policji.
- Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców lub odpracowanie szkody.
- Obniżenie oceny z zachowania.

13. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

- Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
- W razie konieczności odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia udziela pierwszej pomocy, wzywa pogotowie ratunkowe.
- Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
- Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności.
- Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzienia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
 - a) w przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
- Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to

dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

- W każdym tego typu przypadku uczeń otrzymuje naganę.

14. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

- Nauczyciel zachowując środki ostrożności, w obecności drugiej osoby zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
- O zaistniałym fakcie informuje dyrektora szkoły, który ma obowiązek wezwać policję
- Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

15. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk:

- Powiadomienie dyrekcji szkoły.
- Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, dyrekcji) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby itp. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla policji.
- W przypadku oddania nauczycielowi przez ucznia podejrzanej substancji, szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji.
- Powiadomienie o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wezwanie do natychmiastowego stawienia w szkole lub miejscu przebywania ucznia.
- W przypadku, gdy uczeń odmawia oddania substancji – policja w obecności rodziców ucznia przeprowadza rewizję.
- Wychowawca i dyrektor szkoły przeprowadzają rozmowę z uczniem i jego rodzicami.
- Udzielnie uczniowi nagany i obniżenie oceny z zachowania.
- Z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.